

פרוטוקול מס' 175

מישיבת ועדת הכנסת
מיום ג', ט"ו בתמוז תשל"ב - 27.6.72, בשעה 8.30

נ כ ח ו :

י. ישעיהו - יושב-ראש הכנסת

חברי הוועדה:

א. אנקורי - יו"ר הוועדה
ר. ארזי
ס. ביבי
ט. ברעם
י. גולן
ש. גרוס
מ. זר
ע. יפה
י. נבון
מ. נסים
צ. צימרמן
א. רזיאל-נאור
י. רפאל
מ. שחל

מוזמנים:

י. גולדשמידט - יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט
נ. לורד - מזכיר הכנסת
ק. ארן - סגן מזכיר הכנסת
ז. שר - היועץ המשפטי של הוועדה
א. גר-זכאי - משרד המשפטים
ג. בר-יוסף - חשב הכנסת
ר. מלחי - מזכירת ועדת החוקה, חוק ומשפט.

מזכירת הוועדה: מ. ברפי

רשמה: נ. רינגלר

- סדר-היום:
- א. קביעת הוועדה שתדון בחוק לתיקון פקודת החברות (מס' 13), תשל"ב-1972;
 - ב. הודעת יושב-ראש הוועדה על העניינים העומדים על סדר יומה של הוועדה;
 - ג. פניית יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט בדבר תיקון סעיף 86 לתקנון;
 - ד. דין הצעת חוק פרסית שהוגשה על-ידי חבר-הכנסת שנפטר;
 - ה. עיון בפרוטוקולים של הוועדות על-ידי מי שאינם חברי הכנסת.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר א. א. אנקורי

א. קביעת הוועדה שתדון בחוק לתיקון פקודת החברות (מס' 13), תשל"ב-1972

בישיבת הכנסת מיום 20.6.72 הוחלט להטיל על ועדת הכנסת לקבוע את הוועדה שתדון בחוק לתיקון פקודת החברות (מס' 13), תשל"ב-1972, לאחר הקריאה הראשונה.

שר המשפטים לשעבר, י.ש. שפירא, הציע להעביר את החוק לדיון בוועדה משותפת של ועדת החוקה, חוק ומשפט וועדת הכספים, כיוון שיש עניינים בחוק זה שיש להם נגיעה לוועדת הכספים.

ז. שר:

היות ואני הנסח האחראי להצעת החוק רוצה אני לומר מה הניע את שר המשפטים להציע את ההצעה להעביר את החוק לדיון בוועדה משותפת של ועדת החוקה, חוק ומשפט וועדת הכספים. בהצעת החוק ישנן שתי הוראות שיש בהן ענין פיסקלי, שדוננו בוועדת הכספים.

אולם, חוק זה מעוגן כולו בדיני החברות ולא כדאי לשבש את הסדרים יותר מדי, כי וועדת החוקה, חוק ומשפט, בבואה לדון בחוק תזדקק להוראות אלה. יש בהצעת החוק סעיפים שהם בתחום סמכותה הבלעדית של ועדת החוקה, חוק ומשפט.

לכן, נראה לי, שכדאי להעביר את החוק לדיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט.

היו"ר א. א. אנקורי:

גם אני חיונית דעתי במליאת הכנסת, שהענין בנוגע לוועדת החוקה, חוק ומשפט, כי זהו חלק אינטגרלי של חוק החברות.

ה צ ג ע ה

הוחלט:

להעביר את החוק לתיקון פקודת החברות (מס' 13), תשל"ב-1972 לדיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט.

היו"ר א. א. אנקורי:

ב. הודעת יושב-ראש הוועדה על העניינים העומדים על סדר יומה של הוועדה

לאחר כמה שבועות של עבודתי כיושב-ראש ועדת הכנסת, רואה אני שאנחנו מתקדמים יפה בנושאים העומדים על סדר יומה של הוועדה. זוכרים אתם שהיינו מקבלים הזמנות לישיבות הוועדה עם סדר-יום גדוש מאוד. הנהגתי בענין זה סדר אחר - לרשום בנושאים העומדים על סדר-היום רק הנושאים שבאמת נטפל בהם באותה ישיבה. אמנם, לא הצלחנו למצות את כל הנושאים, אבל עשינו זאת במידת האפשר. בסופו אומר, שמספר הנושאים העומד על סדר היום של הוועדה מצטמצם וקטן.

אשר לעבודת הוועדה להבא: זכור לכם

שבתחילת עבודתה של הוועדה עשינו עבודת תיקון גדולה בתקנון הכנסת - תיקנו פרק שלם של התקנון בנוגע להצעות לסדר-היום והיה בדעתו של יושב-ראש הוועדה הקודם שנמשיך בעבודת רביזיה על פרקים שלמים בתקנון. נראה לי, כיוון שאנו מתקרבים לעונת הבחירות ומתקרבים לסיימה של השנה, שלא נתחיל לדון בפרקים שלמים, אלא רק בפרק השאילתות. את פרק עבודת הוועדות אשאר "בזריח עיון". אשר לענין השאילתות - ביקשתי מיושב-ראש הכנסת שישיג עבורנו עבודת מחקר בנושא זה, כי יכול להיות שיש חומר מרוכז בנושא זה. כאשר נקבל את החומר המרוכז שישנו בענין זה אעמיד לסדר-היום בחירת ועדה מצומצמת שתעביר את פרק השאילתות, כי החלטה פרינציפיונית בענין זה כבר נתקבלה.

בנוגע לתיקונים של סעיפים בוודדים של

התקנון - גם היום ישנם כמה חברי הכנסת שהציעו תיקונים או ביטולים של סעיפים וכד', ולא תהיה לנו ברירה אלא לדון פה ושם בעניינים קונקרטיים, בסעיף זה או אחר.

היו"ר א. אנקוריון:

ישנו ענין עליו אייחד את הדיבור והוא -
 הדיון בדוח של ועדת אונא בענין חברי הכנסת שהם עורכי דין. בנושא זה
 עדיין עומד על סדר יומה של הוועדה וקיימנו בנושא זה דיונים במסגרת הדוח
 של ועדת אונא. אני רוצה לקבוע, שלפי דעתי אין כל הצדקה לתרעומת שנשמעה
 דוברי ביקורת שנשמעו בכמה מאמרים בתקופה האחרונה, שמייחסים לכנסת
 ולוועדת הכנסת סחבת בענין זה. יש הוכחה שאין כל ממש ואין כל רצינות
 בהערכות כאלה. אם נזכר מה היו, למעשה, המסקנות של ועדת אונא - אחרי
 שהיא קבעה שלא היו מקרים קונקרטיים, שאפשר לייחס התנהגות בלתי הולמת
 לעורכי-דין שהם חברי-הכנסת - מסקנותיה האופרטיביות היו, שהיא מציעה
 להתייחס לענין התנהגותם של חברי הכנסת בכללם, כולל חברי הכנסת שהם עורכי
 דין; כן הציעה ועדה אונא שהוועדה תעבד הצעה של כללי אתיקה וגם תבחר
 בוועדת אתיקה. אלה היו הצעותיה האופרטיביות של ועדת אונא. גם שר המשפטים
 לשעבר קיבל בלשכתו את הדוח ואמר: שלא מוטל עליו לעשות שום דבר ולכן אינו
 עושה שום דבר בנושא זה.

בדקתי את הפרוטוקולים בנושא זה וההחלטה
 האחרונה שנתקבלה על ידינו בענין זה היתה להזמין לישיבה את נציגי לשכת
 עורכי-הדין, אשר ביקשו לחוות את דעתם. באתי בדברים עם ראש הלשכה -
 עורך-דין טוביץ - והגענו להסכם, פרט לכך שאנו עומדים בסוף המושב, שאולי
 האוירה שהיתה לאחרונה מסביב לענין עורכי-הדין איננה האוירה הטובה
 ביותר הדרושה לענין זה. הסכמנו, שאעמיד את הענין לדיון בתחילת מושב
 החורף, בסתיו, ואז נזמין לדיון זה גם את נציגי לשכת עורכי-הדין, כפי
 שהחלטנו בשעתו.

י. רפאל:

אין לי שום דבר נגד זה שהדיון בנושא זה
 יידחה שוב, אבל להגיד שאין מקום לביקורת
 על כך שיש סחבת - זה גם כן מופרז, כי יש סחבת. המסקנות של ועדת אונא
 הוגשו לפני כ-3 שנים - זו סחבת. כל פעם היו סיבות לדחות את הדיון כיוון
 שנושאים אקטואליים עלו על שולחן הוועדה. תמיד יעלו נושאים אקטואליים.
 אם לא ידוּק ולא נסכם נושא זה - ברור שגם בתחילת המושב הבא לא נדון בו.
 ועדת הכנסת קשרה את הנושא גם לענין נוסף: באיזו מידה מותר לחברי-הכנסת
 העובדים במוסדות אחרים לקבל שכר. אמרתי בכוונה "שכר" כי היו חילוקי
 דעות לגבי ביטוי זה. חבר הכנסת שהוא פרופסור באוניברסיטה אסור לו לקבל
 שכר. אני חושב שיש הגיון לדון בוועדת הכנסת במלוא היקף הבעיה.

ייתכן, שאין לנו עכשיו פנאי לדון בנושא
 זה, כדאי אולי לבחור בוועדת משנה שתכין את כל הדיון המקיף הזה ותחזירו
 אחר כך למליאת הוועדה; אבל לא לדחות את הדיון בנושא. השנה הבאה היא
 שנת ערב בחירות ונושא זה ודאי יידחה. זאת-אומרת, שתעבורנה 4.5 שנים
 מאז הוגשו המסקנות.

היו"ר א. אנקוריון:

יושב-ראש ועדת הכנסת קבע בשעתו שעניינים
 אלה, בהם נגע חבר-הכנסת רפאל, הם סוגיות
 נפרדות וצריך להתייחס אליהן בנפרד. אינני רוצה לקבוע בדיוק את מסגרת
 הדיון, המסגרת היא: דוח ועדת אונא והחברים יורשו להציג שאלות נוספות
 הנוגעות לנושא.

ברור לי שלקידום הדיון בוועדה נחוצות
 לנו ודאי 2-3 ישיבות. אינני חושב לבחור עתה בוועדת משנה לפני שנשמע
 את נציגי עורכי-הדין. לאור זה, אין לנו ברירה, אלא לקבל את הצעתי ואני
 מתחייב לשמור על כך, שבמושב החורף נקיים ישיבות בנושא זה.

ד. ארזי:

רצוני להעיר, שדווקא בנושא זה הוגש
 מכתב לוועדת הכנסת, חתום על-ידי יושב-
 ראש ועדת הכנסת הנוכחי - חבר-הכנסת אנקוריון - ועל ידי, ובו ביקשנו
 להעמיד נושא זה לדיון והנחשתי הועמד לדיון בוועדה. אם יש הצעה של חבר
 הכנסת אחד - חבר-הכנסת רפאל - מציע אני שנקבל את ההצעה, שבתחילת לדון
 בנושא זה לפני פגרת הקיץ, באחת הישיבות הקרובות, ולא נצביע על הצעת
 יושב-ראש הוועדה. אני מציע שנקבל את ההצעה לקיים דיון בנושא זה עוד
 לפני הפגרה.

מ. זר:

האמת היא שהנושא נמשך זמן רב מדי וטוב
 שחבר-הכנסת ארזי הזכיר לנו שהדרישה לדון
 בנושא זה באה מצד יושב-ראש ועדת הכנסת הנוכחי. אם נדחה דיון זה לאחר
 הפגרה - הווה אומר דחיה לכנסת השמינית, כי המושב הבא של הכנסת השביעית
 הוא מושב ערב בחירות.

מ. זר:

כיוון שזמננו דחוק - מציע אני לקיים ישיבה בנושא דוח ועדת אונא ביום חמישי או ביום ראשון. אפשר לשבת 5-6 שעות רצופות ולסיים את הדיון ביום אחד. בכך נמצה את הדיון ואת ההחלטה נשאיר לאחר הפגרה; אבל אינני מסכים לדחות את הדיון.

י. נבו:

ייתכן, שאילו לא המורעות שהסעירו את הציבור בחודשים האחרונים, שנושא זה היה נראה פחות אקטואלי כרגע; אבל דווקא לרגל מה שהיה, האחריות הציבורית וכל מה שהתרחש מסביב, יש הגיון להקדים הדיון בנושא, אם זה רק ניתן. יושב-ראש הכנסת הנוכחי, שהיה יושב-ראש ועדת הכנסת, כינס לא מעט ישיבות בימי א' בשבוע, כאשר דנה הוועדה בתפקון התקנון. ישבנו שבועות רבים בימי א'. לכן מצטרף אני לדעה, שרצוי להקדים ולא לדחות את הנושא.

הי"ר א. אנטוריון:

לצערי, היינו עדים לכך, שבשיבות הוועדה בימי א' בשבוע היתה השתתפות מועטה ביותר. השתתפו 5-6 חברי הכנסת, ואינני רוצה לקיים את הבירור בנושא זה בהשתתפות מצומצמת של חברי הכנסת, כי אז יהיה הדיון לא רציני.

י. נבו:

אם כך נקיים דיון בנושא זה ביום ג', ואילו ביום א' נדון בנושאים האחרים העומדים על סדר יומה של הוועדה.

מ. שחל:

אם יושב-ראש הוועדה דוחה הדיון בנושא זה למושב הבא - אז אין שאלה. באשר לזמן הדיון, נדמה לי שהנושא עצמו מדבר על ידיעה רחבה של נושאים. הידיעה איננה מצטמצמת אך ורק לגבי עורכי-הדין, ואם כך יש צורך שנושא כל כך רציני יידון בזמן הראוי לו. אם ניתן יהיה לקבוע ישיבה נוספת, מן הראוי שיהיו משתתפים רבים. רבים מאיתנו משתתפים בשיבות של ועדות אחרות בימי א' בשבוע.

אני מביע דעתי נגד קיום דיון זה בוועדת משנה. אינני חושב שהדיון יכול להיות בהשתתפות מצומצמת של חברים. הדיון צריך להתקיים במליאת הוועדה.

א. רזיאל-נאור:

אינני רוצה להתייחס לנושא, אבל לגבי הערת יושב-ראש הוועדה, שהדיון יהיה לא רציני אם הוא יתקיים ביום א' בשבוע - הערה כזו לא נשמעה כאשר התכנסה ועדת הכנסת בימי א' בשבוע ושיבתה סעיפים שהיו קבועים למעלה מ-20 שנה בתקנון.

הי"ר א. אנטוריון:

לאור הדעות שהושמעו, אשתדל להעמיד נושא דוח ועדת אונא לדיון בסוף מושב זה.

כיוון שיושב-ראש הכנסת נוכח בישיבה זו, רצוני למסור אינפורמציה נוספת. היתה לי הרגשה שוועדת הכנסת היא בין הוועדות המקופחות לגבי קיום סיורים בארץ, שאיננו זוכים לבקר במקומות בהם רוצים אנו לבקר. ניסננו לברר ענין זה והתברר שיושב-ראש הכנסת מארגן סיור בסוף מושב זה - סיור ליושב-ראש הכנסת והסגנים בהשתתפות חברי ועדת הכנסת. דובר על סיור לסיני - פיתחת רפיח ושארם-א-שייך.

ג. תיקון סעיף 86 לתקנון (פניית יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט)

י. גולדשמידט:

סעיף 86 של התקנון נוגע לשאלת הדיווח. בכותרת השוליים של סעיף 86 נאמר: "הודעות על עבודת הוועדה". סעיף 86 אומר: "(א) עברו 6 חודשים מהיום שענין נמסר לדיון של ועדה לפי סעיף 86 או מהיום שהצעת חוק הועברה לוועדה... יודיע יושב-ראש הוועדה בכתב ליושב-ראש הכנסת על הסיבות לכך, וכן יעשה, מדי פעם, אם עברו 6 חודשים נוספים..."

פניתי לפני חודשיים-שלושה ליושב-ראש ועדת הכנסת והבעתי דעתי, שהדיווח השוטף על כל אחד מהנושאים העומדים על סדר יומה של הוועדה מטיל על הוועדה עבודת דיווח שנראה לי שתועלתה ויעילותה מוטלות בספק. יכול להיות שיש הבדל בין ועדת החוקה, חוק ומשפט לבין ועדות אחרות מבחינת עומס העבודה והזמן הדרוש כדי למייט הטיפול בנושאים מסויימים. כרגע זה נמצאים על סדר יומה של ועדת החוקה, חוק ומשפט למעלה מ-28 נושאים, כולל החוק שוועדת הכנסת העבירה היום לדיון בוועדה. התוראה

י. גולדשמידט:

כמות שהיא בתקנון תחייב אותנו לרשום בלוח העבודה של הוועדה את יום העלאת הצעת החוק לדיון בוועדה. מבלי להביא בחשבון את ימי הפגרה, וכעבור 6 חודשים לשלוח מכתב ליושב-ראש הכנסת ולהסביר לו מדוע לא טיפלנו בענין, באיזה נושא אנו מטפלים וכו'.

אני בהחלט מחייב את ההוראה הזאת בתקנון, שגם יושבי-ראש הוועדות זריכיים להיות תחת פיקוח של האינסטנציה הגבוהה בכנסת, שהיא יושב-ראש הכנסת, ויושב-ראש הכנסת יידעו מה נעשה, ומדוע לא טיפלה הוועדה בנושאים מסויימים.

אולם, צורה זו של דיווח פעמיים בשנה, כפי שהיא משתמעת מתוך התקנון, נראית לי לא יעילה, לא מתבקשת וגם מטילה עבודה די מיותרת על יושב-ראש הוועדה והמנגנון העומה לרשותו. אני רוצה להפנות תשומת לבכם לנוהג שנתקבל בכנסת בשנים האחרונות, והוא - דיווח הוועדות על עבודתן פעמיים בשנה, בדרך-כלל לפני פגרת הפסח ולפני פגרת הקיץ.

אפשר למסור דיווח לא רק לגבי הנושאים בהם טיפלה הוועדה - מה שהיה עד כה - אלא להקדיש פרק בדיווח לאותם נושאים שהדיון בהם לא הושלם וגם לתת השערה כמה זמן דרוש לוועדה כדי לסיים הדיון באותם נושאים. נדמה לי, שצורת הדיווח הקיימת למעשה יעילה יותר ומשמשת בצורה זו או אחרת אותה מטרה שהתקנון מתכוון אליה בסעיף 86 שבו, שהשמירה המדוייקת על הוראותיו איננה מתבצעת בפועל.

לכן הצעתי לא נוסח של הצעה, אלא את דוח ההצעה, לשנות את סעיף 86 של התקנון בכיוון זה של מתן מעמד קבע בתקנון לדיווח הוועדה ליושב-ראש הכנסת בסוף כנסת קודמת ובסוף כנסת הקיץ. בתקנון יאמר, שהדיווח צריך לכלול אותם נושאים שהוצגו לדיון בוועדה בראשית הכנסת וכבר הונחו מסקנות על שולחן הכנסת והצעות האוקסיים עברה קריאה שניה ושלישית וכד' וגם דיווח על הנושאים שלא צדדו בוועדה עם אומדן זמן הדרוש לסיים הדיון באותם נושאים, או הסבר מדוע הטיפול בנושא המסויים לא הושלם. אני חושב שוועדת הכנסת תדון בהצעה ותקבל תיקון לסעיף 86 של התקנון ברוח ההצעה שהצעתי וכך יבוא הענין על תיקונו יותר משהוא פבוצע כיום.

י. ישעיהו:

אני תומך בהצעת יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט כדי לעשות את סעיף 86 לסעיף יעיל ופעיל יותר. עד כמה שידוע לי, סעיף 86 אינו מתקיים, או שהוא מתקיים רק בחלקו. כלומר, ההודעות על עבודת הוועדה ליושב-ראש הכנסת, כפי שסעיף 86 מגדיר, מתקיימות או לא מתקיימות לפי הלוח הזה של 6 חודשים סיום שהועברה הצעת החוק או נושא מסויים לדיון בוועדה.

אם נקבל את הצעת הוועדה-הכנסת גולדשמידט, שבתום כל כנסת ידווח יושב-ראש הוועדה ליושב-ראש הכנסת על עבודת הוועדה, נמצא את עצמנו מקיימים את רצונו של המחוקק. המחוקק רצה להבטיח אמצעי של זירוז עבודת הוועדה, שלא יימצאו נושאים שייחקרו לקרן זווית. לסעיף זה אין סנקציות, אבל עצם הצורך במתן דיווח נותן ליושב-ראש הכנסת האפשרות לקבל מידע על עבודת הוועדות ועל נושאים שהוועדה לא הספיקה לטפל בהם באותו כנסת.

עלי להוסיף דבר נוסף. ובכך אהיה נאמן לעצמי, כאשר כיהנתי כחבר ועדת הכנסת וכיושב-ראש ועדת הכנסת, הצעתי לדון גם בסעיף 85 בהזדמנות זו שדנים בסעיף 86. אם הוועדה תמצא לנכון שסעיף 85 הוא פרובלמטי יותר וצריך לברר פרטים בקשר עם מסקנות הוועדות, ושסעיף 86 מתקבל מהר יותר - אז יתוקן סעיף 86 בלבד, שהוא אינו שינוי מהותי ושהוא בא להבטיח שכוונת המחוקק יתקיימו.

המועד הזה של 6 חודשים, שהוא יכול להתפרט על מושב אחד או על שני מושבים, הוא תאריך נייב מאוד ואם נקבע תאריך של סוף כנסת - יהיה זה לטובת הענין.

אם הוועדה תרצה להתחשב במשאלת זו ותעמיד לנגד עיניה גם את סעיף 85 ותדון בו - הדיון יכול להיות משולב, או נפרד; אבל ברצף אחד.

י. רפאל:

אינני רוצה להתנגד להצעה, אך ברצוני להעלות איזה שהם ספיקות. נניח שבמקום הדיווח על הענין המיוחד עליו מדבר סעיף 86 יבוא דיווח כולל פעמיים בשנה, בו ידווח יושב-ראש הוועדה על כל הנושאים שנדונו בוועדה ויגמר שהוועדה לא הספיקה לדון בנושא אחד בלבד, או בשני נושאים - וכך רואה לפניו יושב-ראש הכנסת שהוועדה פועלת, ולא נורא ששני נושאים בלבד מתוך נושאים רבים לא נדונו.

אך לא לזה מתכוון סעיף 86. סעיף 86 בא למנוע כוונות רעות מצד יושב-ראש הוועדה, או הוועדה. יש לפעמים נושאים שמעבירים אותם לדיון בוועדה כדי לקבור אותם. סעיף 86 בא למנוע את הקבירה. על יושב-ראש הוועדה להצדיק מעשיו לאחר 6 חודשים ולדווח מדוע לא דנה הוועדה באותו נושא מסויים. כוונת הסעיף אינה הדיווח הכולל, אלא מניעת כוונות רעות. יש נושאים המונחים על סדר יומה של הוועדה חודשים רבים ואף שנים ואין דנים באותם נושאים. לאחר 6 חודשים - ב-13 ביולי, למשל - על יושב-ראש הוועדה לדווח ליושב-ראש הכנסת מדוע לא טיפל באותו נושא מסויים. יש לסעיף 86 משמעות לגמרי אחרת מהצעת יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט.

לכן, אינני חושב שהענין כל כך פשוט. משמעות סעיף 86 לא תבוא לידי ביטוי במתן דו"ח כולל, כפי שהציע יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט. הרגשתי היא שהצעה זו אינה עונה על מטרת סעיף 86.

מ. נסים:

אני חייב לומר שדבריו של חבר-הכנסת רפאל שינו מהלך מחשבתי הקודם. בתחילה ראיתי את ההצעה של יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט, -זתמיכת יושב-ראש הכנסת בה, כהצעה המקצרת את התקופה של מתן דיווח כל 6 חודשים; כי המועד של סיום כל כנס הוא קרוב יותר מכל 6 חודשים. זאת אומרת, שהדיווח יכול להימסר לא רק כעבור 6 חודשים, אלא לאחר חודש - תלוי מתי הועברה ההצעה לוועדה; מכל מקום - פעמיים בשנה. פעמיים בשנה זה יותר מפעם ב-6 חודשים, כי מושב שלם של הכנסת הוא 8 חודשים. לכאורה ראיתי הגיון בהצעה ופתרון נאות. אפשר היה לשנות את התקנות בלי קשיים וסיבוכי נוסח וההצעה היתה מתקבלת.

אבל, דברי חבר-הכנסת רפאל עוררו בי את השאלה: אם מדברים על הצעה מסויימת, האם לא נוטלים את עוקצו של הענין בשעה שעושים אותו כדבר כולל? אם יהיה מקום לקבל את הצעת יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט, צריך שלא רק יהיה דו"ח על מה שנעשה ועל מה שלא נעשה, אלא שהתקנות ברחל בתן הקטנה ידרשו הנמקה ברורה מדוע ענין זה לא הגיע לדיון בכנס שעליו מדווחים. יכול להיות שהפתרון ימצא בכך שיהיה פריט מחייב בתקנון שעומד על כך.

לגבי סעיף 85: אין ספק שהתקנה טעונה ליבון. יושב-ראש הכנסת מדבר על סעיף זה שנים ועדיין לא דנו בו. סעיף זה הוא אחד מאושיותיה של הכנסת. כאשר דנים אנו עתה בסעיף 86 - סעיף 85 הוא מין שאינו במינו. לכן, לגבי סעיף 85, אולי תיבחר ועדת משנה מצומצמת שתכין הצעות ותגישן למליאת הוועדה.

י. נבון:

אני מתנגד להצעת יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט לתיקון סעיף 86. דיווח כולל על כל פעולות הוועדה יטשטש את הפרט עליו דרוש הדיווח.

יש שתי שאלות: שאלה שעורר יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט על הקושי לדווח - לי נראה שזה לא קשה. רשום מתי הועברה הצעת החוק לדיון בוועדה ומתי יש לדווח עליה. 6 חודשים הם זמן רב. כאשר חבר-הכנסת מעלה לסדר-היום הצעת חוק או הצעה לסדר-היום - הענין שבהצעה מעסיק אותו והוא מעוניין שהוועדה תדון באותו נושא. אנחנו יודעים שאם לא דנים מוקדם ככל האפשר בהצעה המועברת לדיון בוועדה - בינתיים מועברות הצעות נוספות לדיון בוועדה והדיון בנושא שהוועדה לא הספיקה לדון בו נדחה. אם יושב-ראש הוועדה יביא לפני יושב-ראש הכנסת מאוץ שהוועדה דנה בעשרה נושאים ואילו בנושא אחד בלבד, או בשני נושאים, לא הספיקה לדון - ושני הנושאים המסויימים האלה יכולים לחכות 3 שנים, או מושבים אחדים - המאזן הכללי נראה לא רע; אבל מה הגיון חכמים בתקנתם? המדובר הוא דווקא בנושאים המסויימים שלא נדונו במשך 6 חודשים ושעליהם צריך לדווח.

י. נבון:

שאלה אחרת שהועלתה כאן היא שאלת אי ההקפדה על מילוי תקנה 86 שבתקנון. זו שאלה אחרת. רצוי שלמזכירות הכנסת יהיה העתק מהנושאים המועברים לדיון בוועדות השונות, וכעבור 5 חודשים, לפני ש-6 החודשים פוקעים, יסבו חשומת לב הוועדה לכך.

אני תומך בכך שסעיף 86 ישאר כמות שהוא. אם הסעיף לא הופעל עד כה כהלכה - אני מציע לעשות מה שיש לעשות כדי שיופעל כהלכה.

י. גולן:

כאשר דנים אנו בתיקון סעיף מסויים אסור לנו לבטל למסקנה כלשהי מבלי שניזכר ברקע שליווה את הדיון בתקנה זו. הרקע היה: התמרמרות של חברי הכנסת רבים, שהעלו הצעות לסדר-היום והצעות חוק פרטיות - ושהנושאים שהועלו נקברו בוועדה. יש גם חברי הכנסת הרואים את הדיון בהצעתם במליאה כעיקר, ולא כל כך משנה להם הדיון בוועדה. אבל רוב חברי הכנסת מעוניינים שהנושא שהעלו יידון בוועדה. לדוגמה: העליתי הצעה לסדר-היום בענין הנהגת כשרות ארצית בישראל. כלומר, שתעודת כשרות הניתנת על-ידי רב ראשי מקומי, כוחה יהיה יפה. הצעתי נקברה בוועדה עד שאני עצמי יירזתי הדיון בה, לא יושב-ראש הכנסת ולא יושב-ראש אותה ועדה. דירבנתי את יושב-ראש ועמ הפנים שיעסוק בנושא זה.

אני מבין לרוחו של יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט, שהדיונים בהצעות חוקים אינם פשוטים. 6 חודשים לדיון בחוק הם לפעמים תקופה קצרה מאוד. לפעמים, חוק לא מקיף כל כך, חוק של 30-40 סעיפים - ויש חוקים עם 300 סעיפים - הדיון בו יכול להימשך 8 חודשים עד שנה. אבל אם נקבל את הצעת יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט - נתעלם מהמניעים שהניעו אותנו להתקין תקנה זו.

אני בדעה שצריכים למצוא דרכים כיצד להפעיל תקנה 86 ולהפוך אותה לתקנה חיה, ואז ניתן יתר תוקף לעבודתנו.

מ. זר:

כאשר רוצים אנו לתקן תקנה, או להכניס בה שינוי, עלינו לראות את הייעוד שבדבר, לשם מה אנו עושים זאת. הצעת יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט איננה פותרת אותנו מהנקודה שהעלה חבר-הכנסת רפאל. גם לי נראה, שסעיף 86 בא להבטיח שעניינים שהועברו לדיון בוועדה לא ישארו במקרה, מסיבה זו או אחרת, לפעמים מתוך כוונות טובות או רעות ולפעמים מתוך היסח הדעת. היות ש הצעה פלונית ובעוד שבוע תעביר הכנסת הצעה לדיון בוועדה, שהדיון בה דחוף, או שהממשלה תבקש לדון בדחיפות בנושא.

י. גולדשמידט:

אנחנו גם מקדימים דיונים בנושאים מסויימים לפי משאלות משרד המשפטים, או הממשלה המדגישה דחיפותה של הצעה מסויימת.

מ. זר:

השאלה הנשאלת היא: מה עושים כדי לשמור על זכותו של חבר הכנסת שהציע הצעה? אינני מציע לדון בהצעות לפי סדר העברתן לוועדה, אבל משהו בכיוון זה צריך להיעשות - אם אין דברים יוצאים מגדר הרגיל, יש לדון בהצעות לפי סדר הגשתן.

הבעיה בסעיף 86^א מאזנית, שבסוף כל כנס ידווח יושב-ראש הוועדה ליושב-ראש הכנסת על מספר הנושאים שכן נדונו לעומת המספר המועט של נושאים שעדיין לא נדונו. דיווח זה יכול להיות טוב לגבי דיווח יושב-ראש הוועדה בסוף כל כנס על פעולות הוועדה ועל ידי כך יידעו כל חברי הכנסת על פעולות כל ועדה וועדה בכנסת. הנקודה היחידה בסעיף 86 היא: שלא ישארו במקרה הוועדה הצעות שהועברו אליה לדיון לפני 6 חודשים ושזכותו של חבר הכנסת המציע לא תקופח.

אשר למשאלתו של יושב-ראש הכנסת, שהוועדה תדון גם בסעיף 85 בהקשר זה - אני אסיר תודה ליושב-ראש הכנסת שהעלה הצעה זו. אם אנחנו נכנסים היום לדיון בסעיף 85...

היו"ר א. אנקוריון: אני מציע שלא נדון היום בסעיף 85, כי זהו סעיף נכבד שאי-אפשר לדון בו אגב הדיון בסעיף 86.

אני מבקש שמעייף 85 יועלה ויועמד על סדר יומה של הוועדה.

ס. זר:

הצעת לגבי מעייף 86 היא: להשאיר את הסעיף כמו שהוא בתוספת תיקון לחומרה ולא לקולה - שבתום 6 חודשים יוכל יושב-ראש הכנסת להורות ליושב-ראש הוועדה להעמיד אותו נושא שלא נדון לדיון בוועדה. אינני מציע סנקציה.

אפשר להציע שאותה הצעה תידון מחדש במליאה, אם לא ידונו בה בוועדה עד תום 6 חודשים.

א. רזיאל-נאור:

זו סנקציה, אינני מציע זאת.

ס. זר:

תקנה 86 באה להגן על הפעילות והיוזמה של חברי הכנסת, לפעמים גם של הממשלה או הסייעות, מפני הנחתן של הצעות במקרה ואי טיפול בהן.

צ. צימרמן:

גם הצעת יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט נראית בעיניי. - שבסוף כל כנס ימסור יושב-ראש הוועדה ליושב-ראש הכנסת דו"ח על עבודת הוועדה, זה דבר מועיל; אבל הצעה זו לא צריכה לבוא במקום תקנה 86, אלא נוסף עליה. דו"ח על פעולות הוועדה הוא דבר טוב, מועיל וגם יוסיף ליועצתם של כל חברי הכנסת על עבודת הבית. דו"ח כזה יובא גם לידיעת הציבור. אבל, כאמור, הצעה זו לא צריכה לבוא במקום תקנה 86. תקנה 86 באה להבטיח התעניינות בהצעה שהועלתה על-ידי חבר הכנסת, או הסייעה, גם אם הדבר מחייב מאמץ. המדובר לא רק ביושב-ראש הכנסת, אלא במזכירות הכנסת - שיערך במזכירות לוח בו יירשמו הנושאים שהועברו לדיון בוועדה ובצידם התאריכים בהם הועברו ההצעות, ולאחר 6 חודשים יבדקו את הרשימה ויראו אלו נושאים לא נדונו בוועדה. יושב-ראש הכנסת יבקש על כך הסבר ויושב-ראש הוועדה יסביר מדוע לא נדון אותו נושא. דבר זה כשלעצמו מספיק, מצד אחד יידע יושב-ראש הכנסת מה נעשה בכנסת, ובאמצעותו יוכל כל חבר הכנסת בודד לדעת מה נעשה עם העניין שהועלה ביוזמתו לדיון בוועדה; ומאידך, יטיל הדבר תמריץ על יושבי-ראש הוועדות לעמוד בלחץ של הנושאים העומדים על סדר יומה של הוועדה, ויעמדו לנגד עיניהם נושאים שהזמן מחייב טיפול בהם.

יש נושאים דחופים שצריך להקדים מאוחר למוקדם. התקנה איננה אומרת זאת, אלא להיפך, בסיפיה של סעיף קטן (א) כתוב: "וכן יעשה, מדי פעם, אם עברו שישה חדשים נוספים"; פירוש הדבר שמאפשרים להאריך את הזמן מעבר ל-6 חודשים. במשפט זה שקראתי יש היתר ליושבי ראש הוועדות ולוועדות לא לטפל בנושאים המועברים לוועדה ראשון ראשון, אלא להקדים מאוחר למוקדם. חבר הכנסת, או הסייעה, הרואים את עצמם מקופחים יכולים לפנות ליושב ראש ולבקש זיכרון הטיפול באותו נושא שהעלו לדיון.

לכן אני מציע: (א) לשמור על תקנה 86 ולהקפיד על ביצועה. לשלוח חוזר ליושבי ראש הוועדות, להזכיר להם קיומה של תקנה 86 ולהקפיד על ביצוע התקנה, אם עד עתה היא לא פעלה. זו שאלה של רצון ומרץ; (ב) לאשר הצעת יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט: שבכל סוף כנס ימסר דו"ח של יושבי-ראש הוועדות ליושב-ראש הכנסת על פעולת הוועדה. איננו רוצים להעמיד מישהו תחת שבט הביקורת, אבל הדבר יבטיח שלא יעלימו דברים ושלא יסתירו מה שלא נעשה. יידרש הסבר מדוע אותם דברים לא נעשו.

י. ישעיהו:

רצוני לציין שאני מרגיש איזו אי הבנה בבירור הזה. הכוונה היא לעשות את סעיף 86 לסעיף יעיל ופעיל יותר על-ידי כך שהמועד לדיווח יהיה גם קצר וגם נתון מאליו. קביעת המועד של 6 חודשים פירושו שצריך לערוך לוח ומישהו ישגיח עליו, ובהתקרב המועד להזכיר ליושבי ראש הוועדות שמונחת על שולחנם הצעה לדיון מלפני 6 חודשים. יכול להיות שאפשר לעשות זאת, ייתכן הדבר לעשותו; אבל אני הסתמכתי על הצעתו של יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט, כי הצעתו נראית לי פשוטה יותר, שבתום כל כנס ידווח יושב ראש הוועדה ליושב-ראש הכנסת, בלי לנגוע ולשנות את סעיף 86. הכוונה היתה: שבמקום 6 חודשים - יהיה סוף כל כנס; ואין לערבב זאת עם הדיווח הכולל שיבוא נוסף על תקנה 86. יושב-ראש הוועדה יהיה חייב להסביר מדוע סעיף פלוני לא נדון. יותר מזה אין הסעיף אומר, כי הוא מסביר ליושב-ראש הכנסת יקבל את ההסבר. לא כתוב שיושב-ראש הכנסת יתבע את יושב-ראש הוועדה לדין, או שיטען נגדו שההסבר שלו קצר ואינו מספק.

י. ישעיהו:

אם הוועדה רוצה להרחיב את הסמכות הזאת - זה רצונה של הוועדה. אני מציע שלא להרחיבו, אלא לפעול כדי שסעיף זה יהיה פעיל וקיים, למעשה הוא לא קיים עתה. אם נוסף גם שבכל סוף כנס ידווח יושב-ראש הוועדה ליושב-ראש הכנסת על עבודת הוועדה - אנו עושים את הסעיף למעיל ופעיל יותר.

ש.י. גרוס:

אני תומך בהצעת יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט, כי חייבים אנו להקל על עבודתם של יושבי ראש הוועדות בכנסת. פהצעה זו נובעים גם חששות, שהוועדה יכולה להתחמק מנושא מסויים שהועלה לדיון בוועדה, או הועבר אליה ממליאת הכנסת.

אני מציע לקבל את הצעת יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט ולהוסיף לה: שאם חבר הכנסת נוכח לדעת שהוועדה מתחמקת מלהעלות את הנושא שהציע לדיון בוועדה, או מזניחה הטיפול בנושא - בידו להגיש תלונות על כך ליושב-ראש הכנסת או לוועדת הכנסת.

ז. שר:

כמסתכל מן הצד רצוני להגיד שיש כמה וכמה דברים המתנגשים זה עם זה. (א) ענין תקנה 86 הוא למעשה ענין בין יושב-ראש הכנסת ליושב-ראש הוועדה, אף אחד אינו שותף לזה. התקנון לא עושה את אף אחד שותף לזה; (ב) צריך לזכור שהאחריות הבלעדית על סדר-היום של הוועדה היא בידי יושב-ראש הוועדה. התקנון מסר לו זכות בלעדית לכך ואף אחד אינו יכול להתערב בכך, לרבות יושב-ראש הכנסת; (ג) התקנון קובע במפורש זכות עדיפות לחוקים - זכות קדימה להצעות חוקים בקבעה במפורש בתקנון. למעשה, התקנון מצווה על יושב-ראש הוועדה לתת זכות קדימה להצעות חוקים.

י. נבון:

ומה לגבי ועדת החוקה, חוק ומשפט אשר בה כל הנושאים הם הצעות חוקים?

ז. שר:

זאת צריך לשאול את יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט.

למעשה, סעיף 86 מחייב לתת תמונה מסולפת מעיקרה, כי הוא מחייב דיווח על כל ענין לחוד. היות והמועד של 6 חודשים לגבי כל ענין הוא במועד אחר, מעמידים את יושב-ראש הוועדה במצב לא נוח. הוועדה ישיבה 6 ימים בשבוע - עבודה מלאה. קורה שיושב-ראש הוועדה אינו פוּכֵן לדון בנושא מסויים ויכול להיות שהעמיד אותו נושא על סדר היום של הוועדה, אולם המציע לא נכח בישיבה. לפי התקנון חייב יושב-ראש הוועדה לדווח דיווח בודד על כל ענין וענין - זה לא דבר נכון לעשותו, זו הוצאת דבר מתוך המרקם הכללי. לפי דעתי אין בריחה, אם נרצה לתת תמונה נכונה על עבודת הוועדה - חייב להיות דיווח מלא.

י. נבון:

אנו רוצים לדעת מה קרה עם הצעת חוק מסויימת, ולא מה עם כל עבודתה של הוועדה.

ז. שר:

יושב-ראש הוועדה יכול לטעון שלא הגיע לדון באותו ענין בגלל עומס העבודה המוטל

על הוועדה.

י. רפאל:

טיעון של עומס עבודה אינו טיעון מוצדק. עליו לתת נימוק ענייני יותר. עליו לתת סיבה אמיתית מדוע לא דנה הוועדה בענין.

י. ישעיהו:

בסעיף כתוב: "יודיע יושב-ראש הוועדה בכתב ליושב-ראש הכנסת על הסיבות לכך...".

ז. שר:

הדברים שאמר חבר-הכנסת רפאל אינם סותרים את הדברים שאני אמרתי, משום שכאשר מדברים גם על דיווח כולל, בהחלט יש מקום בדיווח הכולל להוסיף טעמים מדוע לא טיפלה הוועדה בנושאים מסויימים - ואז תינתן תמונה כללית של המועדים בהם הועברו נושאים לדיון בוועדה, ובהם נסתיימו. במקום שהדו"ח יישלח ליושב-ראש הכנסת בלבד, ושיושב-ראש הכנסת יקרא אותו ויגנוז אותו בתיק - יובא הדבר לידיעת כל חברי-הכנסת. התקנון אפילו לא מחייב לדווח על כך למציע ההצעה.

י. נבון:

המציע פונה ליושב-ראש הכנסת ומתלונן
מדוע עברו 6 חודשים והנושא שהעלה לא
נדון. יושב-ראש הכנסת מייצג את כל חברי-הכנסת.

ז. שר:

לפי התקנון אין ליושב-ראש הכנסת סמכויות
פיקוח על יושבי-ראש הוועדות. לפי דעתי,
כל דיווח כזה חייב לכלול גם את מה שעשו, מה שלא עשו, מה שהחליטו בעשיה
עם ההסבר לאי העשיה - חייבים להיות מובנים על שולחן הכנסת, כי גם
החברים שהצביעו בעד העברת ההצעה לדיון בוועדה יש להם ענין בנושא.
דיווח כולל כזה צריך להניח על שולחן הכנסת.

לכן סעיף 86 טעון רביזיה כוללת גם
כדי להשיג את הבקרה האינדיבידואלית וגם כדי לתת את הדיווח הזה תוך
כדי מתן דיווח כללי, כי דיווח פרטי מסלף את עבודת הוועדה.

ב. לורר:

אני מבין שטענתו העיקרית של חבר-הכנסת
גולדשמידט היא שתקנה זו אינה מתבצעת
היום כלשונה - גב' ארן ואני יכולים להעיד על כך. אם רוצים לקיים תקנה
זו כלשונה, צריכה היתה להיות פנקסנות לגבי כל הצעת חוק והצעה לסדר-
היום.

אני מציע דיווח כולל שיתחלק כדלקמן:
(א) בנושאים שהיו בטיפול עם ציון התאריכים-הומספר הישיבות שקיימו;
(ב) נושאים הנמצאים עדיין בטיפול עם תאריכי הישיבות במסגרת האמור
בסעיף 86; (ג) נושאים שהטיפול בהם נמשך ועבר זמנם - נושאים אלה
יופיעו בעמודה מיוחדת והם הנושאים העומדים כאן לדיון. לגביהם תתחייבנה
הוראות מדוע הדיון בהם לא נסתיים וכך תימסר תחזית לגבי המועד המסוער
בהם יסתיים הדיון. כך ניחד את תשומת הלב לגבי דברים שהדיון בהם
נמשך וגם נחסוך ליושב-ראש הוועדה את הטיפול היום יומי בהצעת
דיווחים כאלה.

י. גולדשמידט:

בוועדת החוקה, חוק ומשפט לא מופיעות
הצעות לסדר-היום. אנחנו דנים רק
בהצעות חוקים. בצדק שאלו חברים שהשתתפו כאן בדיון: מי קובע באיזה
חוק יטפלו קודם. אמרתי בקריאת ביניים שאנחנו פועלים גם לפי משאלות
משרד המשפטים או הממשלה המדגישה דחיפות של הצעה מסוימת. אם ועדת
החוקה, חוק ומשפט הקדימה הדיון בחוק הטייס - זה בגלל מה שקרה ב-1970;
או הקדימה הדיון בחוק הגנת הדייר, כי הדבר היה מחייב דיון. ברור
שהצעות חוקים אחרות, אפילו הצעות חוק שהממשלה עצמה היתה מאוניינת
בהם, נדחו למועד מאוחר יותר; הוא הדין לגבי הצעות חוק אחרות שהקדמנו
הדיון בהן כיוון שהאירועים בארץ ובעולם מחייבים זאת.

בכך אינני רוצה לומר שיושב-ראש הוועדה
מאובטח נגד זה שידחה טיפול בהצעה זו או אחרת מתוך שיקולים שלו. טוב
שיהיה דיווח גלוי לעין כדי שכל אחד יוכל לראותו.

שמחתי על תמיכת יושב-ראש הכנסת בהצעת
וכן על דברי מזכיר הכנסת; אבל הקלתי על עצמי את העבודה ואני מוכן
לעבד הצעה מפורטת יותר, ואם ועדת הכנסת רוצה בכך מוכן אני להכין
עבודה סמינריונית של דיווח לדוגמה לפי המתכונת שאני רוצה להציע ואגיש
אותה, נניח ב-15 ביולי, אם הוא יקבע כיום הקובע. אכין דוח על המצב
עד ה-15 ביולי ואמציא אותו יחד עם ההצעה המפורטת לוועדה כדי שתוכל
לסכם את עמדתה אם ההצעה יכולה או לא יכולה להתקבל על סמך החומר שאגיש.

י. רפאל:

אינני מתנגד לשום עבודה סמינריונית,
אבל אם בא בחשבון תיקון להצעה הזאת,
הוא בא בחשבון רק בצורה הזאת. - שלגבי חוקים שהוגשו על-ידי הממשלה
אפשר להסתפק בדיווח, אבל לגבי הצעות חוק פרטיות יש לקיים את ההסדר
הזה. לגבי הצעות שהממשלה מעבירה - היא הקובעת את סדר העניינים.
הממשלה מגישה את ההצעות והיא יודעת מה דחוף ומה לא. הכוונה כאן היא
להגן על הצעות לסדר-היום ועל הצעות חוק פרטיות של חברי-הכנסת ולקיים
לגביהן את ההסדר הקיים. זה התיקון שאני מציע ליושב-ראש ועדת החוקה,
חוק ומשפט לעבודה שהוא יגיש לנו.

סוכס:

יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט יעבד
הצעה מפורטת יותר בצורה של דיווח לדוגמה
אותם יגיש לוועדה כדי שזו תוכל לסכם עמדתה.

היו"ר א. אנקוריון:

ד. דין הצעת חוק פרטית שהוגשה על-ידי חבר-הכנסת שנפטר

מונחת לפניכם טיוטת הצעת החלטה על-פי ההצעות שהועלו בישיבה הקודמת בנושא פנייתו של יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט בדבר הצעת החוק הפרטית של חבר-הכנסת משה ז"ל: "חוק לאבטחת זכויות עובדים". דחינו את ההצבעה לישיבה זו.

א. רוזיאל-נאור:

אני חושבת שיש בנוסח זה טעם לפגם. כתוב בטיטה: "אם הודיע על כך תוך 30 יום מיום הפטירה". יש טעם לפגם אם חושבים ביום הפטירה על החוק המתגלגל בוועדה ולא על האיש שאיננו.

ז. שר:

אם כך נכתוב: מיום שנכנס חבר הכנסת אחר במקומו.

ז. צימרמן:

אני מציע להאריך את התקופה של 30 יום ל-3 חודשים.

היו"ר א. אנקוריון:

אפשר לקבוע 60 יום במקום 30 יום.

ניגש עתה להצבעה על ההצעה סרויקת הלכת: שעם פטירתו של המציע "מתה" גם הצעתו.

ה צ ב ע ה

הוחלט:

הצעת חוק פרטית של חבר-הכנסת שנפטר, רואים אותה כבטלה מיום פטירתו של המציע.

היו"ר א. אנקוריון:

ה. עיון בפרוטוקולים של הוועדות על-ידי מי שאינם חברי-הכנסת

קיימנו בשעתו דיון בוועדה לגבי עיון בפרוטוקולים של הוועדות - באיזו מידה אפשר לתת למי שאינם חבר הכנסת לעיין בפרוטוקול הסטנוגרפי של ועדות הכנסת. עובדה הצעה על-ידי יושב-ראש הוועדה הקודם, חבר-הכנסת ישעיהו, והיא הונחה לפניכם. הנקודה המכרעת בה היא הנקודה: שחייבים לעבור 10 שנים עד למתן אפשרות לעיין בפרוטוקולים של הוועדות.

י. נבון:

היות והשעה מאוחרת מציע אני לדחות את הדיון בנושא זה לישיבה אחרת של הוועדה.

הוחלט:

לדחות את הנושא לישיבה אחרת של הוועדה.

הישיבה נועלה בשעה 10.10.